Ümumi t?hsil mü?ssis?l?rinin ibtidai sinifl?ri üçün “Az?rbaycan dili” v? “Riyaziyyat” f?nl?ri üzr? ehtiyat d?rslikl?rin haz?rlanmas? Az?rbaycan Respublikas? Nazirl?r Kabinetinin 611s nömr?li 24.11.2016-c? il tarixli S?r?ncam?na ?sas?n h?yata keçirilir.

Ehtiyat d?rslikl?r Az?rbaycan Respublikas?n?n T?hsil ?nstitutu t?r?find?n haz?rlan?r. Bu d?rslikl?rin haz?rlanmas? prosesind? beyn?lxalq t?crüb?d?n istifad? edilir.

D?rslik komplektin? d?rslik, mü?llim üçün metodik v?sait, i? d?ft?ri v? valideyn b?l?dçisi daxildir.

Ehtiyat d?rslikl?rin haz?rlanmas? a?a??dak? m?rh?l?l?r üzr? h?yata keçirilir:

1. Mü?llif seçimi. T?hsil Nazirliyi t?r?find?n verilmi? elan ?sas?nda “Az?rbaycan dili” f?nni üzr? 160, “Riyaziyyat” f?nni üzr? 145 ümumi t?hsil mü?ssis?sind? i?l?y?n mü?lliml?r aras?nda üçm?rh?l?li müsabiq? keçirilmi?dir. D?rslik haz?rl???na h?mçinin, Az?rbaycan?n ali t?hsil mü?ssis?l?rinin alim v? pedaqoqlar? c?lb edilmi?dir. T?drisi xarici t?hsil proqramlar? ?sas?nda qurulan bir çox beyn?lxalq m?kt?bl?rd? görü?l?r keçirilmi?, onlar?n t?crüb?l?ri öyr?nilmi? v? bu m?kt?bl?rd? çal??an mü?lliml?r müsabiq?y? d?v?t olunmu?dur.

2. Ehtiyat d?rslikl?rin haz?rlanmas? konsepsiyas?. Dil v? riyaziyyat?n t?drisind? dünyada q?bul olunmu? müasir yana?malar t?hlil edilmi?, qabaqc?l t?hsil sisteml?rinin müvafiq kurikulumlar? v? t?limin pedaqoji prinsipl?ri öyr?nilmi?dir. N?tic?d?, yarad?lan ehtiyat d?rslikl?rin strukturu, t?lim metodikas?, müasir metodoloji yana?malar v? dig?r konseptual prinsipl?r ümumil??dirilmi? v? xüsusi s?n?d formas?nda haz?rlanm??d?r.

3. M?zmunun t?kmill??dirilm?si. 4-cü sinif ?agirdl?ri aras?nda oxunun v? qavraman?n (PIRLS) v? riyazi t?hsilin (TIMSS) keyfiyy?tinin qiym?tl?ndirilm?si il? ba?l? beyn?lxalq t?dqiqatlar?n ç?rçiv? s?n?dl?ri t?hlil edilmi?dir. ?btidai sinifl?rd? “Az?dbaycan dili” v? “Riyaziyyat” f?nl?ri üzr? hal-haz?rda istifad? olunan t?hsil proqramlar?n?n t?kmill??dirilm?si istiqam?tind? t?klifl?r haz?rlanm??d?r.

4. D?rslik komplektl?rinin haz?rlanmas?. Haz?rl?q prosesi (mü?llif seçimi, ara?d?rmalar, müzakir?l?r, treninql?r) bitdikd?n sonra d?rslik komplekti üz?rind? i?? ba?lanm??d?r. ?lk d?f? olaraq valideynl?rin müasir t?hsil sah?sind? maarifl?ndirilm?si v? onlar?n t?dris prosesind? i?tirak?n?n t?min olunmas? m?qs?di il? d?rslik komplektin? valideyn b?l?dçisi ?lav? edilmi?dir. B?dii t?rtibat i?in? v? illüstrasiyalar?n ç?kilm?sin? d?rslik n??rind? t?crüb?si olan pe??kar müt?x?ssisl?r c?lb olunmu?dur. Yarad?c? hey?t? beyn?lxalq t?crüb?y? malik u?aq psixoloqlar? v? aliml?r daxil edilmi?dir.

5. S?naq prosesi. T?dris resurslar?n?n istifad?sind?n ?vv?l onlar?n s?naqdan keçirilm?si t?lim materiallar?n?n keyfiyy?tini art?rmaq üçün mühüm m?rh?l?dir. Dünyan?n

apar?c? t?hsil sisteml?rind? bu m?rh?l? xüsusi ?h?miyy?t k?sb edir. ?ndiy? kimi ölk?mizd? analoji t?crüb? olmam??d?r. Pilot layih?d? i?tirak ed?n sinifl?r reprezentativ seçim ?sas?nda mü?yy?n olunmu? v? ölk?mizin müxt?lif ??h?r, rayon v? k?ndl?rini ?hat? edir. S?naq müdd?tind? mü?lliml?rl? s?x ?m?kda?l?q v? onun n?tic?l?rinin t?qdim edilm?si, ekspertl?rin i?tirak? il? d?rslikl?rin müzakir?sinin t??kili v? ictimai r?y öyr?nilk.

6. Kütl?vi istifad?. S?naqda i?tirak ed?n mü?lliml?rin, ekspertl?rin, r?yçil?rin irad v? t?klifl?ri ümumil??diril?c?k v? d?rslik komplektl?rinin kütl?vi istifad?si üçün müvafiq düz?li?l?r edil?c?kdir.

Ölk?d? m?kt?b?haz?rl?q qruplar?na c?lb olunan u?aqlar?n say? sür?tl? artd???ndan, lakin h?l? d? ?agird kontingentini tam ?hat? etm?diyind?n ehtiyat d?rslikl?rd? m?kt?b?haz?rl?q s?viyy?si tam deyil, qism?n n?z?r? al?nm??d?r. Bel? ki, I sinifd? t?drisin ilk h?ft?l?ri h?rfl?ri tan?ma, k?sm? ?lifba vasit?sil? sözl?rin düzdilm?si, 10-a q?d?r sayma v? ?d?dl?ri tan?ma bacar?qlar?n?n t?krar?na h?sr olunub.

Bu yana?malar?n effektivliyi v? yerli mühit? adaptasiyas? yarad?c? hey?tin t?rkibin? daxil olan beyn?lxalq t?crüb?li psixoloqlar t?r?find?n ara?d?r?lm??d?r. T?dqiqatlar bir daha dilin v? riyaziyyat?n t?drisind? t?klif olunan yeni yana?malar?n haz?rda kiçikya?l? u?aqlar?n zehni inki?af s?viyy?sin? tam uy?unlu?unu t?sdiq etmi?dir. Ehtiyat d?rslikl?r ?sas?nda keçiril?n ilkin s?naq d?rsl?ri d? buradak? materiallar?n müvafiq ya? dövrü üçün adekvat oldu?unu göst?rdi.

Ehtiyat dərsliklərin hazırlanması istiqamətində görülmüş işlər:

Dərslik komplektlərinin hazırlanması ilə bağlı müəllif seçimi, araşdırmalar, müzakirələr, treninqlər aparılmışdır.

I siniflər üçün dərsliklər hazırlanaraq 2020-2021-ci dərs ilində kütləvi istifadəyə təqdim edilmişdir.

II sinlər üçün dərslik komplektləri hazırda 231 dövlət ümumi təhsil müəssisəsində sınaqdan keçirilir. Sınaqda iştirak edən müəllimlərin, ekspertlərin, rəyçilərin, həmçinin trims.edu.az saytında ictimai müzakirə bölməsindəki irad və təkliflər ümumiləşdirilərək dərslik komplektlərində müvafiq düzəlişlər edilərək 2021-2022-ci dərs ilində kütləvi istifadə üçün dövlət ümumi təhsil müəssisələrinə təqdim ediləcək.

III sinif dərslik komplektləri də hazırda 231 dövlət ümumi təhsil müəssisəsində sınaqdadır. Onlara dair irad və təkliflər nəzərə alınaraq, 2021-2022-ci dərs ilində yenidən pilot layihə kimi ümumi təhsil müəssisələrinə təqdim ediləcəkdir.

IV sinif dərslik komplektlərinin hazırlanması prosesi gedir. 2021-2022-ci dərs ilində ilk dəfə pilot layihə kimi dövlət ümumi təhsil müəssisələrinə təqdim ediləcəkdir.

Bunlarla yanaşı, V siniflər üçün “Təbiət” fənni üzrə ehtiyat dərslik hazırlanır və 2021-2022-ci dərs ilində sınaqdan keçirilməsi nəzərdə tutulur.